

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-4-022
Karar Sayısı : 23-48/910-324
Karar Tarihi : 12.10.2023

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Kübra Dilara AYAR, Büşra ÖZCAN, Rabia BALTACI,
Melih Gökhan DURMUŞ, Neşe SOYLU, Emre NEBİOĞLU

C. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Epson Italia S.P.A. Merkezi İtalya Türkiye İstanbul Şubesi
Temsilcileri: Çağatay ERTEN, İpek Gülce ÖNAL KARACA
Harman Cad. Ali Kaya Sk., Polat Plz. B Blok K:4 D:78
Levent/İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 11.05.2023 tarih ve 23-21/419-M sayılı kararıyla yürütülen önaraştırma kapsamında 05.09.2023 tarihinde Epson Italia Spa. Merkezi İtalya Türkiye İstanbul Şubesi'nde gerçekleştirilen yerinde incelemenin zorlaştırılması.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 11.05.2023 tarihli ve 23-21/419-M sayılı kararı uyarınca; Epson Italia Spa. Merkezi İtalya Türkiye İstanbul Şubesi (EPSON) ile distribütörü Kadioğlu Kırtasiye Pazarlama Ticaret AŞ (KADIOĞLU) tarafından 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Önaraştırma sürecinde, görevli meslek personeli tarafından 05.09.2023 tarihinde EPSON'da yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda EPSON'da yapılan yerinde inceleme esnasında, incelemenin zorlaştırılması sonucunu doğuran eylemler ile karşı karşıya kalınmıştır. Konu hakkında düzenlenen 09.10.2023 tarih, 2023-4-022/BN-02 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notunda özetle; 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereğince EPSON'a idari para cezası verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Olayın Gelişimi

- (4) Görevli meslek personeli tarafından 05.09.2023 tarihinde saat 10.03'te Gürsel Mah. İmrahor Cad. Premier Kampüs Ofis No:29 A Blok No:174 Kâğıthane/İSTANBUL adresinde bulunan EPSON'a gidilmiştir. Yetki belgeleri ile Rekabet Kurumu (Kurum) kimlik kartları teşebbüs yetkililerine ibraz edilmiş ve 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinin Kurul emrinde çalışan uzmanlara verdiği yetkiler ile aynı Kanun'un 16. ve 17. maddelerinde düzenlenen idari para cezaları, Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik, 2010/3 sayılı Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliğ ve 08.10.2020 tarih ve 20-45/617 sayılı Kurul kararı ile kabul edilen "Yerinde İncelemelerde Dijital

Verilerin İncelenmesine İlişkin Kılavuz” hakkında teşebbüs yetkililerinin bilgi edinilmesi sağlandıktan sonra yerinde incelemeye başlanmıştır.

- (5) Bu kapsamda, saat 10.04'te teşebbüs yetkililerine yerinde inceleme hakkında açıklama yapılarak teşebbüs çalışanlarına rekabet uzmanları tarafından yerinde incelemenin başlatıldığı, yerinde inceleme tamamlanana kadar bilgisayarlarından, elektronik postalarından ve sair veri depolama cihazlarından herhangi bir suretle yazışma ya da belge silinmemesi gerektiği; aksi takdirde bu durumun tespit edilerek idari para cezası yaptırımının söz konusu olabileceği yönünde bilgi verilmesi sağlanmıştır.
- (6) Yerinde inceleme kapsamında, Ankara'da çalıştığı gerekçesiyle teşebbüste hazır bulunmayan EPSON Müşteri Yöneticisi (.....)'nin e-posta hesabına uzaktan erişilerek inceleme gerçekleştirilmiştir. (.....)'nin e-posta hesabında gerçekleştirilen yerinde incelemede, teşebbüs çalışanının, yerinde incelemenin başlangıç saati olan 10.03'ten sonrasına tekabül eden 10.51 ila 11.03 arasında e-posta hesabındaki bazı yazışmalar üzerinde softdelete¹ işlemi gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, e-posta hesabında silme işleminin gerçekleştiğini ortaya koyan ekran görüntülerine yerinde inceleme tutanağının ekinde yer verilmiştir.

G.2. Değerlendirme

- (7) Yerinde inceleme yetkisi, 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğinin ortaya çıkarılmasında kullanılan en önemli araçların başında gelmektedir. Bu yetkinin etkin bir şekilde kullanılması, rekabet ihlallerinin ortaya çıkarılmasına yönelik delillerin elde edilebilmesi bakımından verimli sonuçlar alınabilmesi noktasında büyük öneme sahiptir.
- (8) Nitekim 4054 sayılı Kanun'un "Yerinde İnceleme" başlıklı 15. maddesi;

"Kurul, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde, teşebbüs ve teşebbüs birliklerinde incelemelerde bulunabilir. Bu amaçla teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin:

- a) Defterlerini, fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde tutulan her türlü verilerini ve belgelerini inceleyebilir, bunların kopyalarını ve fiziki örneklerini alabilir,*
- b) Belirli konularda yazılı veya sözlü açıklama isteyebilir,*
- c) Teşebbüslerin her türlü mal varlığına ilişkin mahallinde incelemeler yapabilir.*

İnceleme, Kurul emrinde çalışan uzmanlar tarafından yapılır. Uzmanlar incelemeye giderken yanlarında incelemenin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi halinde idari para cezası uygulanacağını gösteren bir yetki belgesi bulundurlar.

İlgililer istenen bilgi, belge, defter ve sair vasıtaların suretlerini vermekle yükümlüdür. Yerinde incelemenin engellenmesi veya engellenme olasılığının bulunması durumunda sulh ceza hâkimi kararı ile yerinde inceleme yapılır."

İnceleme, Kurul emrinde çalışan uzmanlar tarafından yapılır. Uzmanlar incelemeye giderken yanlarında incelemenin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi halinde idari para cezası uygulanacağını gösteren bir yetki belgesi bulundurlar.

¹ Microsoft Outlook uygulamasında yer alan e-postaların kalıcı olarak silinmeyip "Silinmiş Öğeleri Kurtar" yöntemiyle kurtarılacak şekilde silinmesi işlemidir.

İlgililer istenen bilgi, belge, defter ve sair vasıtaların suretlerini vermekle yükümlüdür. Yerinde incelemenin engellenmesi veya engellenme olasılığının bulunması durumunda sulh ceza hâkimi kararı ile yerinde inceleme yapılır."

şeklinde düzenlenmiştir.

- (9) Diğer yandan, 4054 sayılı Kanun'un "İdari Para Cezası" başlıklı 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde "yerinde incelemenin engellenmesi ya da zorlaştırılması" teşebbüslere idari para cezası verilmesini gerektiren hallerden biri olarak sayılmıştır. Söz konusu maddede Kurulun, incelemenin engellenmesi ya da zorlaştırılması halinde, teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerine gayri safi gelirlerinin binde beşi oranında idari para cezası vereceği hüküm altına alınmıştır.
- (10) EPSON'da yapılan incelemede (.....)'nin, Microsoft Outlook uygulamasında kurulu e-posta hesabı üzerinden gerçekleştirdiği birtakım yazışmaları teşebbüse giriş saati olan 10.03'ten sonrasına tekabül eden 10.51 ila 11.03 arasında sildiği tespit edilmiş ve silinmeye ilişkin ekran görüntülerine yerinde inceleme tutanağı ekinde yer verilmiştir. Öte yandan bahse konu yazışmalar; "Recover Deleted Items From Server"² marifetiyle geri getirilmiş olup ilgili yazışmalar incelendiğinde, söz konusu yazışmaların genel olarak iş ilişkileriyle ilgili olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, anılan silme işlemi nedeniyle yerinde inceleme süreci uzamış ve yerinde incelemenin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi zorlaştırılmıştır.
- (11) Aşağıda yerinde incelemenin engellendiği veya zorlaştırıldığı tespitlerinin bulunduğu yakın tarihli Kurul kararlarına³ ve bazı idari yargı kararlarına yer verilmiştir.
- (12) Kurulun 13.03.2019 tarihli ve 19-12/146-67 sayılı kararında; Coşkunlar Hazır Beton İnş. Taah. San. ve Tic. AŞ'ye ait "hazirbeton@coskunlar.com" hesabının yerinde inceleme esnasında ilk açıldığı anda hesapta yaklaşık 1.300 adet e-postanın bulunduğu, yerinde incelemeye başladıktan kısa bir süre sonra saat 11.00'de elektrik kesintisi yaşandığı, saat 11.30 itibariyle elektriğin gelmesinden sonra da yaşanan aksaklıklar sebebiyle söz konusu e-posta hesabına erişim sağlanamadığı belirtilerek hesaba erişimin yeniden sağlandığı saat 13.38 itibariyle e-posta hesabında 44 adet e-postanın kaldığının anlaşılması nedeniyle teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.
- (13) Söz konusu karara karşı Coşkunlar Hazır Beton İnş. Taah. San. ve Tic. AŞ tarafından açılan dava Ankara 16. İdare Mahkemesi tarafından 2019/622 E., 2019/2482 K. sayı ile reddedilerek söz konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığına karar verilmiştir.
- (14) Kurulun 26.12.2019 tarihli ve 19-46/793-346 sayılı kararında; yerinde inceleme esnasında Kaynak Tekniği San. ve Tic. AŞ çalışanının e-posta hesabına ilk erişilen an olan saat 14.12'de 96 adet okunmamış e-posta olduğu, incelemenin yapılmasına müsaade edilen an olan 15.35'te anılan hesapta 73 adet okunmamış e-posta olduğu ve silinen e-postalara ilişkin tespitlerin internet tarayıcı geçmişinden elde edildiği tespitlerine yer verilmiş olup bu nedenle teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

² Microsoft Outlook uygulamasında "Silinmiş Öğeleri Kurtar" yönteminin karşılığıdır.

³ Kurulun 13.03.2019 tarihli ve 19-12/146-67 sayılı; 26.12.2019 tarihli ve 19-46/793-346 sayılı; 29.04.2021 tarihli ve 21-24/278-123 sayılı; 29.04.2021 tarihli ve 21-24/279-124 sayılı; 17.06.2021 tarihli ve 21-31/400-202 sayılı; 08.07.2021 tarihli ve 21-34/451-226 sayılı; 08.07.2021 tarihli ve 21-34/452-227 sayılı; 12.08.2021 tarihli ve 21-38/544-265 sayılı kararları.

- (15) Kurulun 29.04.2021 tarihli ve 21-24/278-123 sayılı kararında; Eti Gıda San. ve Tic. AŞ çalışanının mobil cihazında yapılan inceleme esnasında, kendilerine daha önceden herhangi bir veri silinmemesi uyarısında bulunulmasına rağmen, yerinde inceleme ekibi tarafından incelemeye başlandıktan sonra bazı yazışmaların silindiğinin anlaşılması nedeniyle teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.
- (16) Kurulun 20.05.2021 tarihli ve 21-26/327-152 sayılı kararında; Unmaş Unlu Mamuller Sanayi ve Ticaret AŞ'de (UNMAŞ) gerçekleştirilen yerinde incelemede, yerinde inceleme ekibi tarafından saat 10.00'da teşebbüs vekiline teşebbüs çalışanlarının söz konusu inceleme tamamlanana kadar bilgisayarlarından, e-posta kutularından ya da teşebbüse ait veri içeren sabit veya taşınabilir nitelikte herhangi bir cihazdan hiçbir suretle bilgi, belge veya yazışma silmemeleri konusunda bilgilendirme yapıldığı, yerinde inceleme yapılacak çalışanların teşebbüs binasında olmadığı öğrenilmesi üzerine ise mobil cihazlardaki veri bütünlüğünün bozulmaması adına saat 10.15'te bu cihazlardaki verilerin silinmemesi hususunun teşebbüs vekiline ayrıca hatırlatıldığı fakat saat 10.38 ve 10.44 arasında UNMAŞ Ticaret Direktörü tarafından Whatsapp uygulaması içinde silme işleminin gerçekleştirildiğinin tespit edildiği belirtilerek teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. İlaveten, ilgili kararda *"Diğer taraftan silinen verilere adli bilişim cihazları yardımıyla erişilebilmiş olmasının, fiilin yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması niteliğine bir etkisinin bulunmadığı değerlendirilmektedir. Aksi bir durumun kabulünün, teşebbüslerin söz konusu verileri sildiği ancak adli bilişim cihazları tarafından silme işleminin tespit edilemediği bir durumda bu teşebbüsler bakımından bir ödüllendirme anlamına gelebileceği düşünülmektedir."* tespiti⁴ yer almaktadır.
- (17) Kurulun 08.07.2021 tarihli ve 21-34/451-226 sayılı kararında; yerinde incelemenin başladığı saat olan 10.10'u takip eden süreçte Savola Gıda San. ve Tic. AŞ çalışanı tarafından saat 11.00 ile 11.11 arasında 100'e yakın e-posta yazışmasının silindiğinin; yine bir diğer teşebbüs çalışanı tarafından ise saat 11.47 ile 11.52 arasında beş adet e-posta yazışmasının silindiğinin ve bir başka teşebbüs çalışanının mobil cihazında yapılan incelemede teşebbüs ile ilgili yazışmaların bulunduğu düşünülen Whatsapp uygulaması içindeki çeşitli grup mesajlarının veya bireysel mesajların saat 11.59'da silindiğinin tespit edilmesi nedeniyle teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.
- (18) Kurulun 12.08.2021 tarihli ve 21-38/544-265 sayılı kararında; İstanbul Gübre Sanayi AŞ Satış Pazarlama Uzmanı (.....)'ın mobil cihazında yapılan incelemede hiçbir Whatsapp yazışmasının bulunmadığının görülmesine rağmen Satış Pazarlama Uzmanı (.....)'nın mobil cihazında yapılan incelemede (.....)'ın bir Whatsapp grubundan, incelemeye yetkili meslek personelinin teşebbüse giriş saati olan 10.15'ten yarım saat kadar sonra, saat 10.45'te ayrıldığı tespit edilmiş, ayrıca iki çalışanın inceleme başladıktan sonra e-posta hesaplarında bulunan 165 ve 171 adet e-postayı sildiği tespit edilmiş, bu gerekçelerle teşebbüs hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. Bahse konu Kurul kararında teşebbüs vekili tarafından ifade edilen *"...Ayrıca silinen e-postalar kurum uzmanlarınca geri yüklenerek incelenmiştir ve bu e-postalarda herhangi bir sakınca olmadığı tespit edilmiştir, silinen e-postalardan uzmanlar tarafından herhangi bir örnek alınmamıştır. (.....)'ın sildiği bildirilen whatsapp grubundaki görüşmeler, diğer grup üyelerinin yazışmalarından alınmıştır ((.....)'nın grup yazışmasının incelenmesinden elde edilmiştir); yani bu şahsi işlemin*

⁴ Mobil cihazlarda gerçekleştirilen incelemelerde, silinen verilerin geri getirilmesi bu cihazların yazılımı ve teknik özelliklerinden kaynaklanan nedenlerle her durumda mümkün olamamaktadır.

önaraştırmaya bir etkisi olmamıştır.” değerlendirmesinin ve bu kapsamda silinen e-postaların geri getirilmesinin ceza tayini noktasında göz önünde bulundurulmadığı görülmektedir.

- (19) Danıştay 13. Dairesinin 2008/5890 E., 2013/847 K. sayılı kararında, dosya konusu olayda incelemeye konu Koçak Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. yetkilisi tarafından gerçekleştirilen eylemler nedeniyle incelemeye iki saatlik bir gecikmeyle başlanması ve yaşanan bu süreçte yapılan uyarılara rağmen anılan teşebbüse ait bilgisayardan bir klasörün silinmesine ilişkin olarak Mahkeme tarafından; yerinde incelemenin doğası gereği teşebbüslere haber verilmeksizin, ansızın, süratli ve kesintisiz biçimde gerçekleşmesi gereken bir uygulama olduğu, incelemeye başlanması için teşebbüs avukatının makul bir süre beklenebileceği ancak bu süre içinde teşebbüs tarafından dosyalarda oynama yapılmaması ve hiçbir şekilde delil karartmaya yönelik davranışlarda bulunulmaması gerektiği ifade edilerek incelemenin iki saat süreyle geciktirilmesi ve yapılan sözlü uyarılara rağmen teşebbüs yetkilisinin bilgisayardan bir klasörü silmesi nedeniyle yerinde incelemenin engellendiğine hükmedilmiştir. Söz konusu karar daha sonra temyiz edilmiş ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunda görüşülerek 2013/3389 E., 2016/23 K. sayılı karar ile onanmıştır.
- (20) Ankara 13. İdare Mahkemesinin 2013/1598 E. 2014/1495 K. sayılı kararı ile de, TNet AŞ’de yapılmak istenen yerinde inceleme esnasında inceleme yapılan teşebbüs çalışanının bilgisayarındaki bir klasörden bazı belgelerin silindiğine yönelik yapılan tespitler neticesinde incelemenin engellendiğine yönelik Kurul kararı hukuka uygun bulunmuştur.
- (21) Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi’nin 2023/207 E. sayılı kararında ve 18. İdare Mahkemesi’nin 2022/318 E. 2022/3124 K. sayılı İGSAŞ (İstanbul Gübre Sanayii AŞ) kararında “silinen e-postaların içeriğinin (özel ya da iş ile ilgili olup olmaması) ya da geri getirilip getirilememesinin cezai müeyyideye bağlanan halin oluşmasına herhangi bir etkisinin bulunmadığı, silinen e-posta içeriği yazışmalar yerinde incelemeyi gerçekleştiren uzmanlar tarafından geri getirilmiş olsa dahi verilere uzmanların geç ulaşması nedeniyle yerinde incelemenin zorlaştırıldığı hususunun açık olduğu görülmektedir.” ifadeleri yer almaktadır.
- (22) Yukarıda özetlenen Kurul ve idari yargı kararlarından da görüleceği üzere, yerinde inceleme başladıktan sonra klasör, e-posta, mesaj gibi verilerin silinmesi delil karartmaya yönelik eylem olarak nitelendirilmekte ve bu eylem neticesinde incelemede görevli meslek personelinin olası delillere erişiminin zorlaştırıldığı anlaşılmaktadır. Yerinde incelemede silinen tüm belgelerin geri getirilmiş olmasının ve söz konusu belgelerin ihlali gösterir nitelikte olmamasının yerinde incelemenin engellenip engellenmediği değerlendirmelerinde herhangi bir önemi bulunmamaktadır.
- (23) Yukarıda yer verilen bilgi ve açıklamalar ışığında; EPSON’da gerçekleştirilen yerinde inceleme esnasında EPSON Müşteri Yöneticisi (.....) tarafından kullanılan Microsoft Outlook hesabından gerçekleştirilen veri silme eyleminin 4054 sayılı Kanun’un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca yerinde incelemenin zorlaştırılması olduğu değerlendirilmiş ve bu doğrultuda teşebbüse 2022 yılı gayri safi gelirin binde beşi oranında idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

H. SONUÇ

- (24) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 11.05.2023 tarih ve 23-21/419-M sayılı kararıyla yürütülen önaraştırma kapsamında; 05.09.2023 tarihinde yapılan yerinde incelemenin Epson Italia Spa. Merkezi İtalya Türkiye İstanbul Şubesi tarafından engellendiğine ve zorlaştırıldığına, bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca 2022 yılı gayri safi gelirlerinin binde beşi oranında olmak üzere; Epson Italia Spa. Merkezi İtalya Türkiye İstanbul Şubesine (.....) TL idari para cezası verilmesine gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

Rekabet Kurulunun 12.10.2023 tarih ve 23-48/910-324 sayılı Kararına

KARŞI OY GEREKÇESİ

Teknolojik ilerlemelerle birlikte kaçınılmaz olarak ihlal sofistikasyonları ile ihlallerin gizlenmesi kabiliyeti artmıştır. Rekabet otoriteleri için yerinde incelemelerde delillere ulaşmak ve delillerin güvenliğini sağlamak kritiktir; zira özellikle karteller söz konusu olduğunda teşebbüsler ve yetkiliklerin delil saklama motivasyonu yüksek olacaktır. Bu çerçevede, Kurul'un yerinde incelemelerin engellenmesi, zorlaştırılması hususlarında hassas olması doğaldır. Diğer taraftan, özellikle rekabet hukuku uyum programlarının bulunmadığı küçük-orta ölçekli şirketlerde çalışanlarca yerinde incelemelerin doğası gereği birtakım refleks ve reaksiyonlar ortaya çıkabilmekte ve delilleri karartmak, adaletin tesisini engellemekten ziyade kişisel birtakım sebeplerle yazışmaları silme eylemleriyle karşı karşıya kalınabilmektedir. Bu tür eylemlerin kartel dosyalarında kabul edilebilir olması imkânsız denilebilir.

Kartel dışındaki dosyalarda ise çalışanların delil karartma, yok etme amacı dışında kişisel belli sebeplerle panikle belli verileri dijital olarak silmesi son yıllarda Kurul'un takdir hakkını kullandığı vakalara konu olmuştur. Kurul, bu bağlamda, **vakayı (dosyayı) ve yerinde incelemenin başlangıcından sonuna kadar tüm süreci bir bütün olarak ele alarak –kartel dışındaki vakalarda- aşırı cezalandırma yoluna gitmekten kaçınabilmiştir**. Her türlü reaksiyonun tek bir kavrama indirgenerek aktörlerden ve neticeden bağımsız hükmedilecek bir cezalandırma ve içtihat, Ezra Pound'un meşhur benzetmesi "*meşrubat otomati adaleti*"nden başka bir tarifile anlamayacaktır.

Kurul söz konusu takdir hakkını kullanırken özellikle şu unsurları dikkate almıştır: **muhtemel ihlalin büyüklüğü, tarafın ölçeği ve rekabet hukuku geçmişi, toplumsal ve kültürel bağlam, olay silsilesi ve silme işleminin rasyoneli, verilerin geri getirilip getirilmediği ve silinen verilerin içeriği**. Bu genel çerçevede vakayı incelediğimizde ise aşağıdaki gerekçelerle Kurul Kararına katılmamız mümkün olmamıştır.

1.Kartel dosyaları dışındaki incelemelerde yerinde incelmelerin zorlaştırılması meselesinde olayın bağlamı dikkate alınmalıdır.

2.İşbu vaka dikey ihlale ilişkin olup e-posta silinen teşebbüs üretici değil dağıtıcıdır; takdir edileceği üzere dikey zincirde pazarlık gücü büyük çoğunlukla üst segmenttedir.

3.Silinen e-postalar az sayıdadır, tamamı geri getirilebilmiştir.

4.Silinen yazışmaların içeriğinde rekabet hukuku açısından hassas, dosya kapsamında delil teşkil edebilecek hiçbir husus yoktur.

5.E-posta silme işlemi sadece bir çalışan tarafından gerçekleşmiş, yerinde inceleme bir bütün olarak tamamlanmış ve amacına ulaşmıştır.

6.Yerinde incelemenin doğası gereği birtakım reaksiyonlar anlaşılabilir olup ceza aracının mekanik bir şekilde uygulanması adil değildir.

7.Bu tür paniklerin, reflekslerin, reaksiyonlarının önüne geçilmesi ve incelemelerde işbirliği atmosferinin sağlanması zaman içinde görece küçük ölçekli teşebbüslerde de sağlanacaktır. Bunun için her incelemede kişisel verilerin mutlak bir şekilde korunduğu, rekabet hukukunun etkin işleyişi için yerinde incelemelerin hızlı ve çalışanların işbirliğine dayalı geçmesi gibi vurgular uzmanlarca daha net bir şekilde yapılmaktadır.

Birol KÜLE

Cengiz ÇOLAK

Kurul Üyesi (Başkan)

Kurul Üyesi